

SPRÁVA PRE MÉDIÁ

Tendencie vývoja etnických vzťahov na Slovensku

Košickí vedci zaznamenali pokles používania materinského jazyka u národnostných menšín a nárast používania slovenčiny pri komunikácii s deťmi.

▪ KOŠICE 11. DECEMBRA 2020

Integrálnou súčasťou sociálnej identity každého človeka je jeho etnicita. V Európe žije približne 400 menšín, ku ktorým sa hlási viac ako 100 miliónov obyvateľov. Inými slovami, každý siedmy Európan je príslušníkom menšiny.

Nie je preto žiadnym prekvapením, že záujem o problematiku etnicity narastá. Potvrzuje to aj výskumný projekt košických vedcov s názvom *Tendencie vývoja etnických vzťahov na Slovensku (komparatívny výskum národnostnej problematiky v rokoch 2004 až 2020)*. Hlavným riešiteľom je Centrum spoločenských a psychologických vied SAV, Spoločenskovedný ústav v Košiciach, spolupracujúcimi pracoviskami sú **Katedra histórie** a **Katedra politológie Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Cieľom projektu je porovnanie aktuálneho stavu v reflexii národnostných vzťahov s výsledkami výskumu z roku 2004. Zber údajov v druhom kole sa uskutočnil v roku 2018.

Zo zložitého komplexu otázok etnickej identity sa košickí bádatelia okrem iného zamerali na tri problémové okruhy: jazykové kompetencie, uvedomovanie si etnicity a oblasť masmédií a kultúry. Dospeli pritom k viacerým pozoruhodným zisteniam – napr. pri otázke „*Ktorým jazykom prevažne hovoríte, respektíve ste hovorili s deťmi?*“ vyznačilo možnosť „*len jazykom menšiny*“ 31 percent respondentov maďarskej národnosti (v roku 2004 to bolo až 73 percent odpovedí), pričom možnosť „*len po slovensky*“ uviedlo 18 percent opýtaných (v prvom kole to bolo 0 percent). Rovnaký trend, teda pokles používania materinského jazyka a rast používania slovenčiny pri komunikácii s deťmi, vedci zaznamenali aj v prípade respondentov ukrajinskej, rusínskej, nemeckej a českej národnosti. Výnimku predstavujú príslušníci rómskej národnosti, kde pri možnosti „*len po slovensky*“ došlo k poklesu z 33 percent (pri zbere údajov v roku 2004) na 17 percent (pri zbere údajov v roku 2018).

Ďalšie zaujímavé výsledky záverečnej etapy výskumu budú košickí výskumníci prezentovať na **online workshope**, ktorý sa uskutoční **17. decembra 2020 od 12.00 hod.** Informovať budú hlavný riešiteľ projektu **prof. PaedDr. Štefan Šutaj, DrSc.**, riešiteľky **doc. PhDr. Jana Šutajová, PhD.**, **Mgr. Mária Ďurková, PhD.**, a **Mgr. Lucia Heldáková, PhD.**

Online prístup: <https://bbb.science.upjs.sk/b/mik-99v-a9t>

- SPRACOVAL A MÉDIÁM SPROSTREDKOVAL
PhDr. Marián Gladiš, PhD.
Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach